

Marie Rottrová

„Za každou písničkou si stojím“

Stálice české populární hudby Marie Rottrová letos v listopadu oslavila 80. narozeniny, říká však, že na jubilea si nepotrpí. Své fanoušky potěšila vánoční písní, zvažované nové album ale odřekla. „Bud' ať je skvělé, nebo ať není vůbec,“ říká zásadově a dodává, že do dalších let má jediné přání – moci ještě chvíli zpívat.

TEXT: JOSEF MARTÍNEK, FOTO: MAJKA VOTAVOVÁ / SUPRAPHON

Když poprvé slyšíte píseň, kterou vám autor nabízí, dokážete odhadnout, zda bude nadčasová?

Neumím to odhadnout. Řídím se jen pocitem, jestli se mi písnička líbí, jestli se mě dotkne. Když se mi líbí, je to dobré znamení, a když se mi líbí hodně, pak už to většinou něco znamená. Ale často je třeba i zapojení médií. Pokud ji začnou masivně hrát rádia, může se stát hitem na mnoho sezon. Pokud ale projde bez jejich zájmu a zůstane jen na albu, může se mi sice zdát zdařilá, ale k většině lidí se nedostane. Nahrála jsem hodně nadčasových písní, řadu z nich v osmdesátých letech s velmi kvalitní kapelou a ve výtečném studiu, ale znají je jen nejbližší fanoušci. Myslím si, že kdybych je dnes vytáhla a prohlásila za nové, naprosto by uspěly. Mnozí by ani nepoznali, že jsou staré.

Spousta vašich písní onu nadčasovost prokázala – lidé je stále poslouchají, zpívají si je, chtějí je slyšet na koncertech. Je pro umělce něco víc než vědomí, že zanechal nesmazatelný otisk?

Pro mě není nic víc. Je krásné, že mohu ve svých letech na koncertech zažívat to, co zažívám – lidé nadšeně aplaudují, zpívají a chtějí přidávky. Někteří za mnou chodí a vykládají mi, že jsem pro ně po léta středobodem jejich hudebního světa a někdy i života. Co víc si můžu přát? Nejsem samozřejmě sama, které se něco takového děje, týká se to i mnoha zpěváků v USA nebo v Británii – muzikanti, kterým je sedmdesát i víc,

mají vyprodané sály a chodí na ně také mladé publikum. V rodinách se písničky a interpreti často dědí – vkus posluchačů nasáknou děti a někdy i vnoučata.

Řekla byste, že jsou nyní vaše koncerty ještě intenzivnější než třeba před čtyřiceti padesáti lety?

Zpívám ty písničky dnes trochu jinak. Určitě nemám lepší nebo silnější hlas, spíše je víc prožívám a zpívám je s větší lehkostí. Možná o to víc publikum zasáhne.

Říká se o vás, že jste měla štěstí na skvělé skladatele a textaře – ať už šlo o Jaroslava Wykrenta, Jiřínu Fikejzovou, Jaromíra Nohavicu, Zdeňka Borovce, Zuzanu Navarovou či další osobnosti. Bylo to opravdu štěstí, nebo spíš otázka vašich nároků?

Všechny moje písničky jsou odrazem mého hudebního vkusu a nároků na textaře, za každou z nich si stojím. Pár úletů jsem měla, ale nijak výrazných. Hodně skladeb jsem autorům vracela. A když mě samotnou něco napadlo, a nepřipadalo mi to moc dobré, většinou jsem to hned zavrhl a nikdy to nespátřilo světlo světa. Takže ano, jsem náročná a vybíravá.

Lidé vás znají hlavně jako interpretku. Když jste v šedesátých letech začínala v soulových kapelách Majestic a Flamingo, podílela jste se aktivně i na tvorbě?

Moc ne. Ve Flamingu jsem složila hudbu k songu Labutě, ale

předtím v Majesticu skládal písničky můj první manžel Vlastimil Kučaj. Šlo o soulové skladby, ty byly tenkrát velmi vzácné. Většina našich autorů buď žánr ještě vůbec neznala, nebo tvořila cíleně pro český vkus. My jsme tehdy denně americkou soulovou muziku poslouchali, žili jsme tím.

Hodně skladeb jsem autorům vracela. A když mě samotnou něco napadlo, a nepřipadalo mi to moc dobré, většinou jsem to hned zavrhl a nikdy to nespátřilo světlo světa. Takže ano, jsem náročná a vybíravá.

Bylo těžké tehdy v Ostravě najít partu lidí, která se o západní hudbu zajímala?

Nehledala jsem cíleně partu lidí, vždy jsem se nějak stala její součástí. V Majesticu to byly neopakovatelné časy, intenzivně jsme zkoušeli, každou neděli jsme hráli takzvané čaje o páté – od pěti do deseti večer. Každý týden jsme připravili minimálně dvě nové písničky. Měli jsme obrovský repertoár a na mně bylo učit se anglické texty. Z gymnázia jsem měla o angličtině trochu ponětí, ale jazyk jsem neovládala v pravém slova smyslu. Byly to pionýrské začátky, dělali jsme něco úplně nového. Těšili jsme se na každý koncert a lidé taky – později už se na nás v Ostravě stály dlouhé fronty. Konkurence tam tehdy byla velká, snad každý ostravský důl měl svůj kulturní dům a ten zase vlastní kapelu. O to víc jsme si zájmu vážili.

Zmínili jste skladbu Labutě jako svou autorskou. Složili jste si také některé písně ze svého sólového repertoáru?

Celé písně ne – vždy to byla buď hudba, nebo text. A to jen díky tomu, že mě něco inspirovalo – buď krásná hudba, ke které jsem dopsala slova, nebo naopak text, k němuž jsem hledala muziku. Vedle zmíněné skladby Labutě jsou to například písničky Měli jsme se potkat dřív nebo Víím, že tu byla, u nichž jsem autorkou hudby. Text jsem napsala k Ty jsi tam, já jsem tu, Pozemské ráj, Maškarní show, Čas pro mou lásku a dalším. Necítím se ale být skladatelkou nebo textařkou, jsem zkrátka hlavně zpěvačka.

Co říkáte na tvorbu dnešních autorů? Posloucháte současnou hudbu?

Poslouchám ji jen skrze rádio. Něco se mi líbí a něco ne. Všimám si limitů dnešní mainstreamové hudby, toho, že jde hodně lidovým směrem, v politice by se řeklo populistickým. Některé skladby mi připadají vykalkulované. Dělo se to vždycky, ale přesto bych řekla, že tvorba šedesátých až osmdesátých let byla muzikálnější a také kvalitnější. Je to vidět i na tom, jak se k ní lidé vrací a kolik coververzí písní z těchto let vzniká.

Dnes existují i různé workshopy slibující začínajícím autorům, že je naučí, co má písnička mít, aby se lidem líbila. Dá se ale skládat „pro úspěch“, nebo posluchači tento záměr poznají?

Existují různé tvůrčí přístupy. Jeden z nich je spontánní – třeba text ke skladbě Ty jsi tam, já jsem tu jsem napsala cestou autem z Prahy do Ostravy. Pořád jsem zastavovala u benzinových pump a všude, kde to šlo. Vždy jsem dopsala kousek textu a jela dál, v Ostravě jsem ho měla celý hotový. A pak se to dá samozřejmě učít – třeba na konzervatoři nebo v hudebních školách. Myslím si ale, že v každém případě musí být člověk k hudbě vnímavý. Nejdůležitější je pak vlastní nápad. Pokud ten nepřijde, můžete se učít, co chcete, ale nebude vám to nic platné.

Mnoho svých písní jste nahrála v ostravském rozhlasovém studiu. Říkáte, že pro vás má

dodnes svoje kouzlo. V čem je pro vás tak výjimečné?

Je veliké, přímo obrovské, má vysoký strop. Nahrávala jsem v něm svoje první písničky. Zažila jsem tam i svůj první „trestný poslech“, tedy moment, kdy natočíte skladbu a pak si ji jdete poslechnout. Říkala jsem si tehdy: „Takhle já zpívám? Vždyť to je hrozné!“ Začala jsem díky tomu na sobě pracovat, i na tom, aby se mně samotné můj projev líbil. Od té doby se do ostravského studia ráda vracím.

Kdy tam znovu zamíříte natočit novou píseň, popřípadě celé album?

To nedokážu říct. Před třemi lety jsem v něm nahrála píseň Ráda s kapelou Nedivoč, kterou vede výborný ostravský muzikant Jiří Krhut, jenž se mnou tři roky hrál jako bubeník ve skupině Neřež. Napsal tehdy text i hudbu a skladba vyšla kapele na desce Vale pletichám. O svém dalším albu jsem uvažovala,

sešly se mi dokonce i písničky. Nebyly ale takové, abych o ně stoprocentně stála. Nechci nahrávat novinkové album, které by nebylo podle mých představ. Buď ať je skvělé, nebo ať není vůbec. Jednu novou píseň jsem přesto natočila – vánoční skladbu Pozhasínej, kterou jsme umístili na vinylovou edici výběru Lady Soul, vydanou Supraphonem k mému letošnímu jubileu.

Oslavíte jubileum nějakým speciálním koncertem?

Plánovala jsem O2 arenu, ale nakonec jsem od toho upustila. Nechci se v této nejisté době pouštět do tak rozsáhlého projektu, když nevím, zda by lidé přišli. Místo toho jsme na listopad nachystali dva trochu svátečnější menší koncerty.

V posledních letech s vystupováním šetříte – míváte tři čtyři koncerty za měsíc. Řídíte se heslem, že dobrého pomálu?

Když mám čtyři koncerty za měsíc, baví mě to a těším se. Ale kdyby byly čtyři týdně, už bych to brala jako práci. Potřebuji se na vystoupení těšit. Vzhledem k pandemii jsem nekonzertovala tři čtvrtě roku, což byl opačný extrém. Takový nucený odpočinek mě vůbec netěšil.

Byla přemíra koncertů důvodem, proč jste před deseti lety s vystupováním na čas úplně skončila?

Ano, měla jsem toho moc. Říkala jsem si, že sedmdesátiny jsou dobrou příležitostí k tomu skončit. Jezdila jsem tehdy se třemi kapelami a neuměla říkat ne. Byla jsem si vědoma toho, že muzikanti se hraním živí, přišlo mi tedy sobecké si vybírat. Vydržela jsem to dva roky a pak mi něco začalo chybět. Na vánočním koncertu Hany Zagorové v Lucerně jsem zjistila, že je to právě zpívání. Hanka mě tehdy pozvala jako

Foto: archiv Marie Rottrové

svého hosta na dvě písničky a ohlas publika byl neuvěřitelný. Pocítila jsem, jak moc to postrádám, a tak jsem se na pódia vrátila.

K jubileím pro mnohé neodmyslitelně patří vzpomínání. Vzpomínáte ráda, nebo si na to příliš nepotrpíte?

Nepotrpím si na vzpomínání ani na jubilea. Myslím si, že stáří člověka neurčuje věk, ale to, jak se cítí, s kým se stýká, v jakém prostředí se pohybuje, o co se zajímá, co si připouští k tělu, i to, jak přemýšlí.

A když už vás ke vzpomínání přimějí ostatní, kterou etapu své kariéry si vybavíte nejraději?

S manželem občas na některé věci z minulosti přirozeně narazíme. On je totiž můj velký fanoušek a někdy mě zpovídá. Má rád Ostravu, zajímají ho moje vzpomínky na tamní muzikantský život.

Nedávno se mnou natočila Česká televize dokument, část v Praze a část právě v Ostravě. A tam o všem, čím jsem si prošla, mluvím. Každá zkušenost mě posouvala. Začínala jsem v tatínkových kostelních sborech, vždy mě bavil vícehlasý zpěv. Když v ostravském rádiu některá sboristka onemocněla, volali mi rozhlasoví dramaturgové, zda bych přišla zazpívat. Nikdy jsem to neodmítla. Díky tomu, že mě bavilo zpívat s někým dalším, jsem také nahrála hodně duetů. To mi vydrželo dodnes – na koncerty se mnou jezdí vokalistka a Petr Němec, se kterým zpíváme dva staré soulové duety.

Co si přejete do dalších let kariéry i života?

Abych mohla ještě chvíli zpívat. Abych měla v pořádku hlas, byla tělesně i duševně zdravá a mohla svoje písničky dál předávat publiku, které o ně bude stát. ☒